

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๘๕๑๓

ที่ กษ ๐๙๐๒/ ๖๕๕๕ วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก.....

เรียน ลนท./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ - ๘/สชช./กตท./กพร./สนท./กปร./กกย./กวม. และ กศก.

สวพ.๓ ส่งเรื่องของนายวีระวัฒน์ ดูป้อง ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตล.๑๘๖๒) กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศวพ.สกลนคร สวพ.๓ ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงาน ให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่และส่วนราชการเดิม ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบ การประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๖

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์ จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรัชญา วงษา)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

เอกสารหมายเลข ๓

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง ยกกระดับผลผลิตโดยการจัดการสวนที่เหมาะสมระดับชุมชนตามศักยภาพพื้นที่จังหวัดสกลนคร

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๑๒๑-๖๐-๐๑-๐๒-๐๐-๐๒-๖๑

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๔

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัดผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (ร้อยละ)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นายวีระวัฒน์ ตู๋ป่อง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๙๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางนิยม ไข่มุกข์ ผู้อำนวยการศูนย์ (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม จังหวัดนครพนม สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง

เอกสารหมายเลข ๓ (ต่อ)

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดสกลนครได้รับผลผลิตต่ำกว่า ๑,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้มีรายได้ และผลตอบแทนต่ำไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ จึงทำการวิจัยเพื่อหาวิธียกระดับผลผลิตปาล์มน้ำมันให้สูงขึ้น ซึ่งการยกระดับผลผลิตโดยการจัดการสวนที่เหมาะสมระดับชุมชนตามศักยภาพพื้นที่จังหวัดสกลนครเพื่อยกระดับ ความแตกต่างของผลผลิตพืชที่เกษตรกรผลิตได้ในชุมชนให้สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมันได้โดยอาศัย การวิเคราะห์ปัจจัยใดที่สนับสนุน หรือปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดคืออะไร เพื่อนำไปให้เกษตรกรปฏิบัติให้สามารถ ยกระดับผลผลิตได้ ทำให้ช่องว่างหรือความแตกต่างของผลผลิตพืชในชุมชนลดน้อยลง ซึ่งนำเทคโนโลยีการวิธี ปฏิบัติของกรมวิชาการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมกับปาล์มน้ำมันรวมทั้งอาศัยภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนที่มีผู้ ปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จแล้ว ถ่ายทอดสู่เกษตรกรทั้งชุมชน ระยะเวลาที่ดำเนินการ ปีเริ่มต้น ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๔ เริ่มดำเนินการในช่วงช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ปี ๒๕๖๒ ในพื้นที่อำเภอนิคมน้ำอุ่น ตำบลหนองบัว และตำบลนิคมน้ำอุ่นและอำเภอกุดบาก ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากและมีปัญหาการผลิต ปาล์มน้ำมัน รวม ๓๐ แปลง พบว่า ระดับธาตุอาหารในทางใบที่ ๑๗ ปรากฏว่าไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม อยู่ในระดับไม่เพียงพอจนถึงระดับเหมาะสม องค์ประกอบการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันอยู่ในเกณฑ์ที่ ต้องให้คำแนะนำวิธีการจัดการสวนที่ถูกต้องตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรเพื่อให้มีอัตราที่เพิ่มขึ้น แนะนำเกษตรกรทุกรายใส่ปุ๋ย N P K เพื่อเพิ่มธาตุอาหารตามค่าการขาดธาตุอาหาร เท่ากับ ๕.๐๐, ๑.๘๘ และ ๓.๗๕ กิโลกรัม ตามลำดับ พบว่าผลผลิตปาล์มน้ำมันในวิธีทดสอบได้ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๐๓๕.๘๐ กิโลกรัมต่อไร่ ต่อปี มากกว่าวิธีเกษตรกรที่ได้ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๘๖๖.๓๓ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ผลตอบแทนพบว่าวิธีทดสอบ ให้ผลตอบแทนเฉลี่ย ๖,๐๔๑ บาทต่อไร่ต่อปี มากกว่าวิธีเกษตรกรที่ให้ผลตอบแทนเฉลี่ย ๕,๖๓๐ บาทต่อไร่ต่อปี สามารถยกระดับเกษตรกรโดยใช้เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบให้อยู่ในกลุ่มผลผลิตสูง (สูงมากกว่า ๒,๐๐๑ กก.ไร่/ปี) จำนวน ๑๔ ราย มีผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดตามกรรมวิธีทดสอบเท่ากับ ๔,๓๗๗ กิโลกรัม ต่อไร่ และกรรมวิธีของเกษตรกร เท่ากับ ๔,๑๕๕ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตเฉลี่ยในกลุ่มระดับสูง ตามกรรมวิธีทดสอบ เท่ากับ ๒,๗๖๗กิโลกรัมต่อไร่ อย่างไรก็ตามผลผลิตของเกษตรกรขึ้นอยู่กับปัจจัยราคาของปุ๋ยเคมีในแต่ละปี และราคาขึ้นลงของปาล์มน้ำมันเพราะส่งผลกระทบต่อการจัดซื้อปัจจัยการผลิตได้ตามความต้องการของพืช รวมถึงข้อจำกัดเรื่องการให้น้ำ

เอกสารหมายเลข ๓ (ต่อ)

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง การศึกษาศักยภาพและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลผลิตปาล์มน้ำมันระดับชุมชนตามภูมินิเวศน์

จังหวัดสกลนคร

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๑๒๑-๖๐-๐๑-๐๑-๐๐-๐๒-๖๐

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) มกราคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๑

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัดผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (ร้อยละ)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นายวีระวัฒน์ ตู๋ป่อง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๘๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นายนิมิตร วงศ์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสาวสุทธินันท์ ประสาธน์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางนิยม ไช่มุกข์ ผู้อำนวยการศูนย์ (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครพนม จังหวัดนครพนม สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. นายวุฒิชัย กากแก้ว นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มบริการวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

เอกสารหมายเลข ๓ (ต่อ)

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การศึกษาศักยภาพและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลผลิตปาล์มน้ำมันระดับชุมชนตามภูมิเวศน์ในจังหวัดสกลนคร เพื่อให้ได้ข้อมูลผลผลิตและปัจจัยที่เกี่ยวกับการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันรายแปลง เพื่อนำไปใช้ในการทดลองยกระดับผลผลิตตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องและตามศักยภาพพื้นที่ในแต่ละแปลง โดยจะเก็บข้อมูลตามแบบสำรวจรายแปลงเป็นระยะเวลา ๑ ปี หลังจากวิเคราะห์และสรุปผลในปี ๒๕๖๐ และทราบปัจจัยที่เกี่ยวข้องแล้วก็จะนำไปใช้ในการยกระดับผลผลิตในปี ๒๕๖๑ ต่อไป โดยคัดเลือกชุมชนที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีปัญหาด้านการผลิตและมีศักยภาพที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้แก่ ชุมชนนิคมน้ำอุน-กุดบาก จังหวัดสกลนคร จำนวน ๓๐ แปลง ปาล์มน้ำมันอายุ ๔-๑๐ ปี เฉลี่ย ๖.๒ ปี พื้นที่ปลูก รวม ๒๐๙ ไร่ อยู่ระหว่าง ๓-๓๐ ไร่ เฉลี่ย ๗.๐ ไร่ต่อแปลง ลักษณะดินปลูกทั้งหมด ๓๐ แปลง คือร้อยละ ๑๐๐ อยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ ดินทรายปนดินร่วน และดินร่วนเหนียวปนทราย ค่าความเป็นกรด-ด่างของดิน (pH) ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๒.๔๑ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก อินทรีย์วัตถุในดินปลูกอยู่ในระดับต่ำและต่ำมาก โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ ๙๖.๖๗ อยู่ในระดับต่ำมาก ปริมาณธาตุอาหารในดิน เช่น ฟอสฟอรัส (P) ทั้งหมด ๓๐ แปลง คือร้อยละ ๑๐๐ อยู่ในระดับต่ำมาก โพแทสเซียม (K) อยู่ในระดับตั้งแต่ต่ำมากจนถึงปานกลาง โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ ๙๖.๖๗ อยู่ในระดับต่ำ แมกเนเซียม (Mg) อยู่ในระดับต่ำและปานกลาง โดยส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๓.๓๓ อยู่ในระดับปานกลาง ปริมาณธาตุอาหารในใบ ธาตุไนโตรเจน (N) และ โพแทสเซียม (K) ทั้งหมดคือ ๓๐ แปลง (ร้อยละ ๑๐๐) อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าวิกฤติ (ค่าวิกฤติ N และ K เท่ากับ ๒.๕๕ และ ๑.๐๕ เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักแห้ง ฟอสฟอรัส (P) มีทั้งอยู่ในระดับต่ำกว่าและสูงกว่าค่าวิกฤติ (ค่าวิกฤติ ๑.๐๕ เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักแห้ง) แต่ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๙๐.๐๐ ต่ำกว่าค่าวิกฤติ แมกเนเซียม (Mg) มีทั้งอยู่ในระดับต่ำกว่าและสูงกว่าค่าวิกฤติ (ค่าวิกฤติ ๐.๒๕ เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักแห้ง) ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๖๖.๖๗ อยู่ในระดับมากกว่าค่าวิกฤติ ด้านผลผลิตในช่วงเดือน เมษายน-กันยายน ๒๕๖๐ ระยะเวลา ๖ เดือน อยู่ระหว่าง ๑๓๑-๑,๒๙๒ กิโลกรัมต่อไร่ พันธุ์ที่ปลูกเป็นพันธุ์เอกชน ร้อยละ ๓๗ พันธุ์จากกรมวิชาการเกษตร ร้อยละ ๓๓ ไม่ทราบพันธุ์ร้อยละ ๓๐ ไม่มีการให้น้ำเสริมในช่วงแล้งร้อยละ ๘๐ มีเกษตรกรให้น้ำเสริมในช่วงแล้ง ร้อยละ ๒๐ การใส่ปุ๋ย พบว่ามีการใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้งต่อปี ร้อยละ ๒๗ ใส่ ๒ ครั้งต่อปี ร้อยละ ๖๓ และ ใส่ ๓ ครั้งต่อปี ร้อยละ ๑๐ แต่ปริมาณหรืออัตราไม่เป็นไปตามคำแนะนำทางวิชาการ

เอกสารหมายเลข ๓ (ต่อ)

ผลงานลำดับที่ ๓

เรื่อง การเปรียบเทียบสายต้นมะเฒ่าพันธุ์ดีในแหล่งปลูกจังหวัดสกลนคร

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๒-๐๗-๕๕-๐๒-๐๓-๐๐-๐๑-๕๕

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๐ - กันยายน ๒๕๖๔

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัดผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (ร้อยละ)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นายวีระวัฒน์ คูป้อง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๘๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางสาวจุฑามาส ศรีสำราญ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มบริการวิชาการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสาวศิริรัตน์ เกื้อนสมบัติ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง

เอกสารหมายเลข ๓ (ต่อ)

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การเปรียบเทียบสายต้นมะเเฒ่าพันธุ์ดีในแหล่งปลูกจังหวัดสกลนครตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๓ วางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ Randomized Complete Block Design (RCBD) ๖ กรรมวิธี (๖ สายต้น) จำนวน ๔ ซ้ำ สถานที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่าการเจริญเติบโตทางลำต้นไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ หมากเฒ่าสายต้น สน ๖ มีขนาดเส้นรอบวงเฉลี่ยสูงสุด ๖๙ มิลลิเมตร หมากเฒ่าสายต้น สน ๒๑ มีความสูงและความกว้างทรงพุ่มเฉลี่ยสูงสุด ๒๒๒ และ ๒๑๐ เซนติเมตร จำนวนกิ่งหลัก ๖ กิ่ง กิ่งแขนง ๘๐ กิ่ง ความยาวและความกว้างข้อผลหมากเฒ่าสายต้น สน ๖ มีเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ ๒๗และ๑๑๓ มิลลิเมตร หมากเฒ่าสายต้น สน ๒๑ มีจำนวนผลต่อข้อเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๒๒.๖๒ ผล แต่ไม่แตกต่างกันกับ สน ๑๗ ปริมาณน้ำคั้นต่อ๑๐๐ ผล พบว่าทุกสายต้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมากเฒ่าสายต้น สน ๒๑ เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๙๓.๙๗ มิลลิตร ซึ่งหมากเฒ่าสายต้น สน ๑๙ มีปริมาณความหวาน และน้ำหนักผล๑๐ ผล และความกว้างผลเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๑๙.๕๐ องศาบริกซ์ ,เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๖.๖๒ กรัม และ ๙.๔๐ มิลลิเมตร ตามลำดับ และสัดส่วนการสุก เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๗๗.๔๐ เปอร์เซ็นต์คือ หมากเฒ่าสายต้น สน ๑๗ ปริมาณผลผลิตของหมากเฒ่าให้ผลผลิตอยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงกันยายนเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ ๔ พบว่าปริมาณผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดคือ หมากเฒ่าสายต้น สน ๒๑ เท่ากับ ๒๑๓ กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมา คือ สน ๑๗ และ สน ๑๙ เท่ากับ ๑๙๖.๗ และ๑๕๔.๖ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ปริมาณผลผลิตหมากเฒ่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ สน ๘ เท่ากับ ๗๑.๙ กิโลกรัมต่อไร่

เอกสารหมายเลข ๓ (ต่อ)

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การให้น้ำและใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันในกลุ่มพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัดสกลนคร

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

๑. หนังสือ - พาร์มตัวอย่างขจัดความยากจนสู่ชีวิตที่พอเพียง โครงการพาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนาคำ อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร

๒. หนังสือ - บทความเรื่อง เครื่องหมายน้อย พืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น สรรพคุณเลอค่า

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันในจังหวัดสกลนคร

แบบการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นายวีระวัฒน์ คู่ป่อง ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ ๑๘๖๒)

สังกัด กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น กรมวิชาการเกษตร

ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ ๑๘๖๒)

สังกัด กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การให้น้ำและใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันในกลุ่มพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมันจังหวัดสกลนคร

๒. หลักการและเหตุผล

จากแนวทางการพัฒนาทางการเกษตร ได้ให้ความสำคัญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร ในการใช้ปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะการให้น้ำอย่างถูกต้องรวมกับการจัดการปุ๋ยเคมีตามศักยภาพในพื้นที่ ซึ่งมีหลายประเภท ได้แก่ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ โดยแต่ละประเภทมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน หากมีวิธีการนำมาใช้ร่วมกันแบบผสมผสานให้เหมาะสมตามสภาพพื้นที่นอกจากจะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างทันท่วงที เช่น ในปัจจุบันที่เกษตรกรได้รับผลกระทบจากสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน การเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศส่งผลให้เกิดวิกฤตปุ๋ยเคมีราคาแพง ฟ้าฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชอย่างมากและยาวนานขึ้น โดยเฉพาะปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นพืชที่จำเป็นต้องให้น้ำและใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อให้ได้ผลผลิตที่คุ้มค่า ดังนั้น การนำเทคโนโลยีการให้น้ำและการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน โดยผ่านกระบวนการทดสอบ วิเคราะห์พื้นที่ จะทำให้ทราบวิธีการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเป็นทางเลือกให้เกษตรกรได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและยกระดับผลผลิตปาล์มน้ำมันสามารถต่อสู้หรือต่อรองราคาได้

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ปัจจุบันปัญหาการผลิตพืชที่สำคัญในพื้นที่ คือ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะปุ๋ยเคมีที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดสกลนคร เสี่ยงต่อภาวะขาดทุน ประกอบกับผลผลิตต่ำ เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่มีลักษณะดินทรายปนร่วน มีความอุดมสมบูรณ์ดินต่ำ ขาดการปรับปรุงดินที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตลดลงและดินเสื่อมโทรมในระยะยาว (ชุมพล และคณะ, ๒๕๕๐) การบริหารจัดการปัจจัยการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ โดยเฉพาะการใช้น้ำ ที่ผ่านมากเกษตรกรใช้น้ำในปริมาณตามความเชื่อของตน และสูตรที่หาซื้อได้ตามท้องตลาด ซึ่งหากใช้น้ำในอัตราที่ไม่เหมาะสมอาจเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตโดยไม่จำเป็น หรือทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน แต่ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มมองหาวิธีการลดต้นทุนการใช้น้ำที่ทำให้ได้ผลผลิตคุ้มค่าต่อการลงทุนสูงสุดมากขึ้น จากบทความของบริษัท อาร์ดีเกษตรพัฒนา, ๒๕๖๖ กล่าวว่า การใช้น้ำในปาล์มน้ำมันควรใช้ปุ๋ยเคมีควบคู่กับปุ๋ยอินทรีย์ การใช้น้ำอินทรีย์เพียงอย่างเดียวจะไม่เพียงพอสำหรับปาล์มน้ำมัน เนื่องจากในปุ๋ยอินทรีย์มีปริมาณธาตุอาหารในปริมาณที่น้อย แต่ปุ๋ยอินทรีย์จะทำให้โครงสร้างของดินดีขึ้น ส่วนปุ๋ยเคมีมีปริมาณธาตุอาหารมากแต่จะทำให้โครงสร้างดินเสีย ซึ่งจะมีปัญหาต่อดินในอนาคต สำหรับปุ๋ยเคมีที่ใช้กับปาล์มน้ำมันควรใช้ปุ๋ยเดี่ยวหรือแม่ปุ๋ย

เอกสารหมายเลข ๕(ต่อ)

เนื่องจากการใช้ปุ๋ยเดี่ยวสามารถปรับปริมาณการใส่ของแต่ละธาตุอาหารได้ตามความต้องการของปาล์มน้ำมัน ซึ่งพื้นที่ปลูกในแต่ละพื้นที่จะมีปริมาณธาตุอาหารในดินไม่เท่ากัน เกษตรกรที่มีสวนปาล์มน้ำมันจำนวนมาก แนะนำให้ใช้ปุ๋ยเดี่ยว นำมาผสมและแบ่งใส่ด้วยตนเอง เพราะต้นทุนปุ๋ยจะถูกกว่า ส่วนเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ปลูกไม่มากนัก แนะนำให้ใช้ปุ๋ยเดี่ยวสลับหรือร่วมกับปุ๋ยสูตร ปริมาณการใช้ขึ้นอยู่กับอายุของปาล์มน้ำมัน และ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน การใส่ปุ๋ย ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินเดิม ความต้องการปุ๋ยของปาล์มน้ำมันในระยะต่าง ๆ สภาพแวดล้อม ลมฟ้าอากาศ ชนิดของปุ๋ยและอัตราการใช้เพื่อไปให้การใส่ปุ๋ยได้ผลผลิตที่สูงขึ้นจำเป็นที่จะต้องนำทางใบที่ ๑๗ ไปตรวจเพื่อหาค่าธาตุอาหารเพิ่มเติมและเป็นแนวทางในการลดต้นทุนอีกด้วย ดังนั้นการใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมันจำเป็นต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง เพราะหากมีการใช้ปุ๋ยในปริมาณที่น้อยกว่าความต้องการของปาล์มน้ำมันก็จะทำให้ผลผลิตลดลง ในทางตรงกันข้ามหากมีการใช้ปุ๋ยในปริมาณที่มากเกินไปก็จะทำให้สิ้นเปลือง เพราะเป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิต นอกจากปริมาณของปุ๋ยที่เหมาะสมแล้ว ความเหมาะสมของสัดส่วนปุ๋ยแต่ละชนิดก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน การใช้ปุ๋ยเพียงชนิดใดชนิดหนึ่งมากเกินไปหรือน้อยเกินไปจะทำให้สัดส่วนความต้องการปุ๋ยมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะมีผลทำให้ผลผลิตลดลงได้เช่นเดียวกัน และการจัดการปุ๋ยที่ถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นการเพิ่มผลผลิต เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการเกษตรกรคือกำไรสูงสุดอย่างแน่นอน ปัจจัยหลักที่สำคัญในการปลูกปาล์มน้ำมันคือ ปริมาณน้ำฝน ที่สามารถปลูกได้ตั้งแต่ ๑,๗๐๐-๓,๕๐๐ มิลลิเมตรต่อปี การกระจายตัวของน้ำฝนตั้งแต่ ๘ เดือน ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดว่าเป็นเขตที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน แต่ในบางพื้นที่ก็สามารถให้น้ำเสริมในช่วงแล้งได้อย่างเพียงพอและมีการจัดการที่เหมาะสมก็จะช่วยเพิ่มผลผลิตได้ เห็นได้จากผลการศึกษาวิจัยภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนำรูปแบบการจัดการสวนตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรที่ส่วนใหญ่เป็นผลงานจากการวิจัยในเขตพื้นที่ภาคใต้มาปรับใช้ พบว่า ปาล์มน้ำมันพันธุ์สุราษฎร์ธานี ๑-๖ สามารถให้ผลผลิตเฉลี่ย ๕ ปี มากกว่า ๓,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ แสดงให้เห็นว่าการปลูกปาล์มน้ำมันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเป็นไปได้ แต่ต้องมีการจัดการที่เหมาะสม

จังหวัดสกลนครพบว่า เกษตรกรจังหวัดสกลนครปลูกปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ยืนต้น ๖,๖๘๒ ไร่ พื้นที่ที่ให้ผลผลิตแล้ว ๘๙๖ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๐๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ (ได้ผลผลิตน้อยเนื่องจากเพิ่งเริ่มให้ผลผลิตปีแรกๆ) ปลูกมากในเขตพื้นที่อำเภอบ้านม่วง อำเภอคำตากล้า และอำเภอดงเจริญ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร, ๒๕๕๖) โดยปัญหาเกี่ยวกับการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดสกลนครพบว่า ร้อยละ ๖๒ มีปัญหาหาระหว่างปลูกปาล์มน้ำมันโดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ ร้อยละ ๓๘.๗๑ ความรู้ ร้อยละ ๓๒.๒๖ ปัญหาเรื่องโรคปาล์มน้ำมันที่สำคัญและพบมากที่สุด ได้แก่ โรคยอดเน่า คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๘ ปัญหาแมลงศัตรูที่สำคัญและพบมากที่สุด ได้แก่ ตัวงูหลาบ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๕ รวมถึงปัญหาการขาดธาตุอาหาร พบว่า ปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดสกลนครขาดไนโตรเจนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖๕

เอกสารหมายเลข ๕(ต่อ)

ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี รายงานว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ ต้นกล้าปาล์มน้ำมัน โดยพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตสูงจะต้องเป็นพันธุ์ลูกผสมเทเนอรา (Tenera ; DxP : ลูกผสมชั่วที่ ๑) คุณภาพของต้นกล้าที่ได้มาตรฐาน คือ ต้นกล้าสมบูรณ์ไม่เล็กหรือโตเกินไป โดยต้นกล้าเมื่อแรกปลูกที่เหมาะสม คือ อายุ ๘-๑๒ เดือน การเตรียมพื้นที่ถูกต้องและเหมาะสม เช่น การวางผังแปลง การวางทิศของแถวปาล์มเพื่อให้ต้นปาล์มน้ำมันไม่บังแสงกัน โดยเฉพาะการจัดการสวน เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมัน การให้น้ำการจัดการสวนปาล์มน้ำมันที่ดีจะส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตทะลายนวด (ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี, ๒๕๔๘) สอดคล้องกับผลทดสอบการปลูกปาล์มน้ำมันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกนั้นมิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานผลงานวิจัยของ กาญจนและคณะ (๒๕๕๒) และ อุดมและคณะ (๒๕๕๔) ซึ่งได้ทดสอบการปลูกปาล์มน้ำมันในแปลงเกษตรกรและแปลงของศูนย์วิจัยต่างๆ ในสังกัดกรมวิชาการเกษตร ซึ่งมีพื้นที่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสามารถสรุปได้ว่าปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ค่อนข้างดีโดยขึ้นอยู่กับการจัดการสวนของเกษตรกร ทั้งด้านการให้น้ำ การใส่ปุ๋ยและการจัดการอื่นและสามารถให้ผลผลิตได้ ๒.๕-๓.๕ ตันต่อไร่ ขึ้นอยู่กับการจัดการแปลง ดังนั้นเพื่อให้การผลิตปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงจำเป็นต้องมีศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบ ถ่ายทอด และขยายผล เทคโนโลยีต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการจัดการน้ำ การจัดการธาตุอาหาร และการเก็บเกี่ยวให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรนำเทคโนโลยีการให้น้ำและการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานไปใช้ในการยกระดับผลผลิตปาล์มน้ำมันของตนเอง ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันได้ ขยายผลสู่กลุ่มเกษตรกร ได้แก่ เกษตรกรโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรสมาชิกลานมัน หรือโรงงานผลิตน้ำมันจากปาล์มน้ำมัน ให้สามารถนำเทคโนโลยีไปพัฒนาการผลิตในกลุ่มของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มีความรู้ ความเข้าใจ และนำเทคโนโลยีการให้น้ำและใช้ปุ๋ยแบบผสมผสานไปลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันได้ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นได้กลุ่มเกษตรกร และเครือข่ายผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ที่มีทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่มีความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน เชื่อมโยงกันภายในพื้นที่จังหวัดสกลนครและใกล้เคียง

(ลงชื่อ)

(นายวีระวัฒน์ ตู๋ป่อง)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่)/...../.....